

EXAMENDOCUMENT

EUROPEAN TREE WORKER

Versie 16 april 2025

Dit examendocument is vastgesteld door de ETW/ETT regiegroep op basis van inbreng van de klankbordgroep.

Klankbordgroep ETW/ETT certificering:

KPB, Henk Werner

ISB, Djorn Noordman

Norminstituut Bomen, Henri Rogaar

Groenkeur, Dick Oosthoek

NVTB, Dick Oosthoek

VHG bestuur, Douwe Snoek

VHG vakgroep bomen, Jan Willem de Groot, Bert van Eck en Henk van Scherpenzeel

PC Bomen, Peter Bongen en Willem van Delft

IPC Groene Ruimte, Ronny Sprong

Regiegroep ETW/ETT certificering

VHG, Marc van Rosmalen, Ingrid Sangers, Jan Willem de Groot

PC Bomen, Willem van Delft

IPC Groene Ruimte, Johan van Apeldoorn & Ronny Sprong

Secretariaat Regiegroep:

Koninklijke VHG

Horaplantsoen 20

6717 LT Ede

www.vhg.org

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Certificering	3
3.	Curriculum.....	4
3.1	Definitie van Tree Worker.....	4
3.1.1	Basiskennis.....	4
3.1.2	Vaardigheden.....	5
3.1.3	Regelgeving.....	5
4.	Examenbeschrijving	6
4.1	Doel van het examen.....	6
4.2	Waarborging van de kwaliteit.....	6
4.3	Examinatorenteam	7
4.4	Deelnamekosten	7
4.5	Toelatingseisen	7
4.6	Examenopbouw	8
4.7	Herkansing.....	8
4.8	Bezwaar.....	8
5.	Toets matrijzen	9
5.1	Toets matrijs Schriftelijk theorie examen	9
5.2	Toets matrijs: Mondeling examen.....	10
5.3	Toets matrijs: Sortiment examen	11
5.4	Toets matrijs: Simulatie I, 'Snoeien'	12
5.5	Toets matrijzen: Simulatie II	12
5.5.1	Planten	12
5.5.2	Verplanten van bomen	13
5.5.3	Boominspectie.....	13
5.5.4	Afbreken bomen en velling	14
5.5.5	Boombescherming van bomen bij ruimtelijke ontwikkeling.....	15
5.5.6	Kroonverankering	15
5.6	Toets matrijzen: Werken in bomen	16
5.6.1	Klimexamen.....	16
5.6.2	Hoogwerker-examen.....	17
Bijlage 1	ETW-Sortimentslijst 2024	19
Bijlage 2	Bijhouden kennis en vaardigheden, hercertificering ETW	22

1. Inleiding

Dit examendocument is gebaseerd op het EAC European Tree Worker Curriculum en het EAC Tree Worker Exam Rules and Regulations. Beide documenten vormen de basis voor de Europese certificering van European Tree Worker (ETW). In dit document is vervolgens een Nederlandse detaillering uitgewerkt op basis van het actuele werkveld waarin de ETW toegevoegde waarde moet gaan leveren.

De European Tree Worker maakt deel uit van de Europese “leerlijn” voor mensen die bijdragen aan het Europese boombestand. De leerlijn bestaat uit de volgende onderdelen met daarbij behorende certificaten:

- European Tree Worker: De all-round boomverzorger die op operationeel/uitvoerend niveau invulling geeft aan het bomenvak.
- European Tree Technician: De all-round boomtechnisch adviseur.

Functieprofiel European Tree Worker (ETW)

De European Tree Worker (ETW) voert werkzaamheden uit aan en in bomen met als doel deze gezond en veilig te houden. De ETW werkt op basis van kennis van boomverzorging en houdt rekening met zaken aangaande natuurbehoud, milieubescherming en veiligheidsvoorschriften. Het uitvoeren van boomverzorgingswerkzaamheden vereist grondige kennis en kunde met speciale aandacht voor veiligheid op het werk.

Het European Tree Worker certificaat werd tussen 1996 en 1999 ontwikkeld binnen het kader van het Europese Leonardo da Vinci-programma met als doel het vakgebied van de boomverzorging te harmoniseren. Om deze doelstellingen te realiseren heeft de European Arboricultural Council (EAC) een examinering- en certificeringssysteem voor European Tree Worker ontwikkeld. Dit systeem is inmiddels in ongeveer 20 Europese landen geïntroduceerd en aangenomen. Hiermee heeft Europa een certificaat ‘European Tree Worker’ dat is gebaseerd op één examenreglement voor heel Europa. Dit certificaat wordt erkend door alle leden en resulteert in internationale samenwerking en kwaliteit over de grenzen heen. Werknemers kunnen nu hun deskundigheid aantonen en werkgevers krijgen hooggekwalificeerde werknemers. Tegelijkertijd wordt de Europese samenwerking versterkt.

Doelstellingen

- Toetsing van hoge kwaliteit garanderen;
- De internationale uitwisseling van werknemers bevorderen;
- Elk Europees bedrijf in staat stellen een goede kans te maken op uitnodigingen uit heel Europa om onder eerlijke concurrentieomstandigheden mee te dingen naar aanbestedingen op het gebied van boomverzorging;

Inmiddels is de ETW binnen Nederland een standaard geworden. Bij aanbestedingen en sollicitatieprocedures wordt de kwaliteit van de verwachte dienstverlening gekoppeld aan de kwaliteit van de boomverzorger. Deze toont middels zijn certificaat aan dat hij beschikt over voldoende kennis en vaardigheden. Op het ETW-examen laat de kandidaat ETW zich toetsen volgens de internationale en nationale voorschriften. Dit examendocument is hierop gebaseerd.

2. Certificering

De EAC kent de kwalificatie European Tree Worker toe op basis van een succesvol afgerond examen. Het doel van het examen is om na te gaan of de kandidaat over de kennis en vaardigheden beschikt die in het vastgelegde curriculum beschreven staan. Kandidaten die voor het examen geslaagd zijn, mogen de titel 'Gecertificeerd European Tree Worker - klimmen en/of hoogwerker' voeren. De certificering is overal in Europa gebaseerd op hetzelfde EAC examenreglement. De examens worden georganiseerd en uitgevoerd door de betreffende instellingen in de lidstaten volgens Europese reglementen aangevuld met de nationale eisen en examenreglementen. Kandidaten die voor de certificering zijn geslaagd, ontvangen het certificaat 'Certified European Tree Worker Climbing en/of Platform' en een ID-kaart. Het certificaat European Tree Worker is drie jaar geldig.

Indien ETW zijn kennis en kunde voldoende heeft bijgehouden kan het certificaat met opnieuw drie jaar worden verlengd. De criteria voor verlenging zijn:

- 24 maanden relevante werkervaring (verklaringen werkgevers of opdrachtgevers);
- Certificaat levensreddend handelen (BHV/EHBO);
- Aantoonbaar bijhouden van kennis en vaardigheden (zie bijlage 2).

3. Curriculum

Dit hoofdstuk biedt een breed leerplan van elementaire theoretische en praktische kennis en ervaring waarover een gediplomeerde European Tree Worker dient te beschikken. Dit curriculum is een vertaling en Nederlandse interpretatie van het EAC Curriculum.

3.1 Definitie van Tree Worker

Tree Workers voeren werkzaamheden uit aan en in bomen met als doel deze gezond en veilig te houden. De boomverzorger werkt op basis van kennis van boomverzorging en houdt rekening met zaken aangaande natuurbehoud, milieubescherming en veiligheidsvoorschriften.

Het uitvoeren van boomverzorgingswerkzaamheden vereist grondige en hooggekwalificeerde training met speciale aandacht voor veiligheid op het werk. Boomonderhoud omvat het planten, inspecteren, beschermen en onderhouden van bomen. Er bestaan momenteel drie soorten certificering: ETW klimmen, ETW hoogwerker en ETW klimmen en hoogwerker.

3.1.1 Basiskennis

De European Tree Worker moet het volgende kunnen:

- de belangrijkste boomsoorten in het werkgebied kunnen herkennen;
- de functie, structuur en ontwikkelingsstadia van bomen kennen, om de juiste beslissingen te kunnen nemen omtrent boomverzorgingsmaatregelen en/of boombeschermingsmaatregelen;
- de basisprincipes van groeivereisten kennen, rekening houden met natuurlijke factoren ter plaatse en inzicht hebben in de invloed hiervan op de groei en ontwikkeling van de bomen, om de juiste beslissingen te kunnen nemen omtrent boomverzorgingsmaatregelen en/of boombeschermingsmaatregelen;
- de kwaliteitseisen van plantmateriaal, geleverd vanaf de boomkwekerij, kennen;
- elementaire ziekten, plagen en a-biotische stressfactoren aan bomen herkennen;
- inzicht hebben in het belang van natuurbehoud en milieubescherming voor boomonderhoud.

3.1.2 Vaardigheden

De European Tree Worker moet het volgende kunnen:

- inzicht hebben in de taken en werkzaamheden binnen de boomverzorging;
- in staat zijn om de in de sector gebruikte materialen, machines en gereedschappen te bedienen en onderhouden;
- zich houden aan de relevante (inter)nationale veiligheidsvoorschriften
- gebruikelijke procedures begrijpen en kunnen toepassen voor
 - verbetering van de standplaats en de groeiplaats van de boom;
 - het planten en verplanten van bomen;
 - bescherming van bomen op bouwplaatsen of bij werkzaamheden nabij bomen;
 - stabilisatie van stammen en takken kunnen uitvoeren;
 - het voorkomen en behandelen van schade aan bomen;
 - snoeien;
 - het vellen van bomen;
- Gangbare ziekten en aantastingen, gebreken en verzwakkingssymptomen visueel kunnen herkennen;
- bomen visueel kunnen beoordelen met het oog op gezondheid en veiligheid, en diagnoses kunnen stellen;
- inzicht hebben in hulpmiddelen voor het klimmen in bomen, zoals ladders en hoogwerkers, en de juiste klimtechniek kunnen kiezen.

3.1.3 Regelgeving

De European Tree Worker moet het volgende kennen:

- inzicht hebben in de wettelijke regelgeving met betrekking tot veiligheid op het werk, openbare veiligheid op de werkplek en de principes van de organisatie van het werk;
- inzicht hebben in alle overige relevante wetten en regels die verband houden met de uitvoering van het werk;
- de relevante beroepsorganisaties kennen.

4. Examenbeschrijving

4.1 Doel van het examen

Het doel van het examen is het testen van de kennis en vaardigheden beschreven in dit Examendocument. Wanneer het examen met succes is afgesloten, mag de kandidaat zich gecertificeerd European Tree Worker noemen.

4.2 Waarborging van de kwaliteit

De European Arboricultural Council (EAC) vertegenwoordigd en verbindt de nationale boomorganisaties door middel van nationale member-agentschappen. Deze vormen de EAC-raad. Deze Raad is verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging en de eenduidige en procesmatige uitvoering van het ETW examen in Europa.

In Nederland werken het nationale agentschap (VHG) en de exameninstellingen (PCB en IPC) samen door middel van een Regiegroep aan de nationale afstemming en harmonisatie van de ETW certificering. Dit met het doel om de eenduidigheid en de kwaliteit te borgen.

Voor een ETW examen gelden de internationale regels, gesteld door de EAC, en de nationale detaillering zoals uitgewerkt in dit document.

Praktisch gezien is de taakverdeling en kwaliteitsborging voor/tijdens een examen als volgt:

- Het initiatief nemende exameninstituut is verantwoordelijk voor de procesmatige en inhoudelijke organisatie van het examen;
- Het initiatief nemende exameninstituut meldt het moment van examineren tijdig bij de EAC en het Nationaal Agentschap (VHG);
- De EAC ziet door middel van supervisors toe op de juiste uitvoering van het examen, conform het EAC reglement.
- Het initiatief nemende exameninstituut borgt dat er geen (schijn van) belangenverstrengeling is tussen examinatoren en kandidaten.
- Examinatoren en kandidaten hebben geen directe werk gerelateerde relatie (collega e.d.);
- Er worden alleen examinatoren ingezet die op de lijst met door de Regiegroep gevalideerde ETW examinatoren staan.
- Examinatoren worden voorgedragen door de nationale EAC examinerende instellingen.

4.3 Examinatorenteam

De kandidaten worden tijdens het examen beoordeeld door een team van examinatoren (examination board). Ze maken deel uit van de door de regiegroep vastgestelde examinatoren pool. Onderstaande organisaties leveren de volgende leden:

- Examencoördinator van de uitvoerende exameninstelling;
- Vertegenwoordigers van de uitvoerende exameninstelling;
- Werkgevers en/of werknemers uit de private of publieke sector;
- Optioneel: Vertegenwoordiger(s) van Nationale Member (Branchevereniging VHG).

De samenstelling van het team kan per examen dag verschillen. Het initiatief nemende exameninstituut overlegt met het team van de examinatoren om te borgen dat er geen (schijn van) belangenverstrengeling ontstaat.

Daarnaast geeft een vertegenwoordiger van de EAC (supervisor) vooraf zijn toestemming voor het schriftelijke examen. De supervisor houdt toezicht op het proces voor, tijdens en na de examens. Zijn bevindingen worden gerapporteerd naar de EAC en de exameninstelling.

4.4 Deelnamekosten

Voor actuele prijzen wordt verwezen naar examinerende exameninstellingen IPC Groene Ruimte (www.ipcgroen.nl) en Praktijk Centrum Bomen (www.pcbomen.nl).

4.5 Toelatingseisen

De examencommissie van de exameninstelling is als enige bevoegd om kandidaten toe te laten tot het examen. Hiervoor moeten de kandidaten de volgende documenten kunnen overleggen:

- De kandidaat is op de examendag 18 jaar of ouder.
- Persoonlijke gezondheidsverklaring: de kandidaat verklaart dat hij/zij fysiek en geestelijk in staat is om op de examendag boomverzorgingswerkzaamheden uit te voeren;
- ervaringsverklaring: de kandidaat verklaart dat/zij minimaal één jaar ervaring heeft in de uitvoering van boomverzorgingswerkzaamheden;
- geldig BHV/EHBO diploma of een geldig certificaat 'Levensreddend handelen';
- certificaat/verklaring dat/die aantoont dat de kandidaat een reddingsactie in bomen kan uitvoeren;
- certificaat/verklaring dat/die aantoont dat de kandidaat geschoold is in het werken met de motorzaag. Minimale eis: NKC 4 en/of ECC 2.

Deelnemen met beperking:

Kandidaten kunnen op het inschrijfformulier aangeven dat zij een bepaalde beperking (bv Dyslexie) hebben. In dat geval zal de exameninstelling contact opnemen om in overleg met de kandidaat te zoeken naar een oplossing voor deelname. Eventuele extra kosten worden doorberekend aan de kandidaat.

4.6 Examenopbouw

Het volledige examen bestaat uit zes onderdelen. Deze worden op één dag getoetst. Het herexamen wordt per afzonderlijk deel afgenomen, afhankelijk van de resultaten van voorgaande examens. Het volledige examen bestaat uit.

1. Schriftelijk theorie examen
2. Sortiment examen
3. Mondeling examen
4. Simulatie I → Snoeien
5. Simulatie II → keuze uit één van de volgende onderdelen:
 - Planten
 - Verplanten
 - Boomveiligheid
 - Afbreken bomen en velling
 - Boombescherming
 - Kroonverankering
6. Werken in bomen: dit examenonderdeel wordt klimmend en/of met behulp van een hoogwerker afgenomen. De kandidaat geeft bij de inschrijving de keuze aan. De keuze wordt door de EAC op certificaat vermeld.

4.7 Herkansing

Indien er op een of meer onderdelen een onvoldoende is gescoord, heeft de kandidaat recht op herkansing (herexamen). De kandidaat zal na 1 maand binnen een periode van maximaal twee jaar alsnog een voldoende moeten scoren op de betreffende onderdelen. De kandidaat heeft recht op maximaal twee herkansingen. Indien het de kandidaat niet lukt om binnen de gestelde periode en/of het maximum aantal herkansingen een voldoende te scoren, zal hij/zij het gehele examen (zes onderdelen) moeten herkansen.

4.8 Bezwaar

Kandidaten kunnen bij het exameninstituut waar het examen is afgenomen bezwaar maken tegen de uitslag conform het examenreglement van de betreffende exameninstelling.

5. Toets matrijzen

Een kandidaat heeft recht op een certificaat indien hij/zij voor alle zes onderdelen een voldoende heeft gescoord. Voor ieder onderdeel is de cesuur 50%. Met uitzondering van het onderdeel “Sortiment examen”; voor dit onderdeel is de cesuur 67%. Hieronder een overzicht van de verschillende onderdelen.

1. Schriftelijk examen
2. Sortiment examen
3. Mondeling examen
4. Simulatie I
5. Simulatie II
6. Werken in Bomen
 - 6.1. Klimexamen en/of
 - 6.2. Hoogwerker-examen

Bij examens in Nederland is Simulatie I **altijd** het onderdeel ‘Snoeien’. Voor Simulatie II geldt dat er een keuze wordt gemaakt uit de overige simulatie onderdelen:

- a) Planten/Verplanten
- b) Boominspectie
- c) Afbreken bomen en velling
- d) Boombescherming
- e) Kroonverankering

De beoordelingsformulieren zijn leidend voor de beoordeling. In het geval dat een formulier niet voorziet, beslissen de examinatoren.

5.1 Toets matrijs Schriftelijk theorie examen

De theoretische kennis van de kandidaat over het volledige vakgebied van de boomverzorging wordt getoetst. Dit door middel van een schriftelijke toets.

Tijdsduur: 60 minuten

Aantal vragen: 30 meerkeuzevragen en 8 open vragen.

Score: 3,33% voor iedere juist beantwoorde **meerkeuze vraag**,

Max. 12,5% per iedere **open vraag**, beoordeling volgens beoordelingsinstructie

Cesuur: Bij een score van 50% of hoger voor de meerkeuzevragen en 50% of hoger voor de open vragen is de kandidaat geslaagd.

Domein	Aantal open vragen	Aantal meerkeuzevragen
Anatomie/Fysiologie	1	4
Planten/Verplanten	1	4

Ziekten/Aantastingen	1	4
Snoeien/kroonverankering	1	4
Boominspectie	1	4
werken aan/bij bomen	1	4
Bomen en wet	1	2
Boombescherming	1	4
Totaal	8	30

5.2 Toets matrijs: Mondeling examen

Twee examinatoren bepalen in een mondeling gesprek/interview wat de kennis van de kandidaat is ten aanzien van boomverzorging.

Tijdsduur: 15 tot 20 minuten

Aantal clusters: 4

Score: Per cluster wordt er een score toegekend van Onvoldoende (O) of Voldoende (V).

Cesuur: De kandidaat dient voor **ieder** cluster een voldoende te scoren . Indien er op één of meerdere clusters een onvoldoende gescoord is, zakt de kandidaat.

Cluster	Onderdeel	Score
1	Sortiment	O/V
	Planten	
	Verplanten	
	Bodem en groeiplaats	
2	Anatomie/fysiologie	O/V
	Ziekten en aantastingen	
	Boomveiligheid	
3	Snoeien/kroonverankering	O/V
	Velling	
	Veilig werken	
4	Wet- en regelgeving	O/V
	Toepassen boombescherming	

5.3 Toets matrijs: Sortiment examen

De kandidaat dient over voldoende sortimentskennis te beschikken. Dit onderdeel betreft het herkennen van boomsoorten aan de hand van takken en het fonetische uitschrijven van wetenschappelijke en Nederlandse naam. Bij de takken kan in het najaar aanvullend fotomateriaal worden toegevoegd (bv kroonvorm, blad, vrucht, bloeiwijze).

Tijdsduur: Maximaal 15 minuten

Aantal soorten: Een selectie van 15 soorten uit de ETW-sortimentslijst (zie bijlage 1), waarvan minimaal 1 naaldboomsoort en minimaal 10 loofboomsoorten. Ter verduidelijking kan beeldmateriaal of een beschrijving gebruikt worden om een cultivar aan te duiden, indien dit niet aan de gegeven tak af te leiden is.

Voorafgaand aan het examen controleren twee examinatoren, het sortiment op representativiteit, formaat en kwaliteit.

Score: 2 punten voor de juiste wetenschappelijke naam (soort, geslacht en cultivar), 1 punt voor de juiste Nederlandse naam. Maximum score is 45 punten. Spellingfouten worden niet meegenomen in de beoordeling. De gegeven namen dienen echter wel voldoende duidelijk weergegeven te worden voor de examinatoren.

Cesuur: Bij een totaalscore van 67% (30 punten) of hoger is de kandidaat geslaagd voor dit onderdeel.

Soort	Wetenschappelijke soortnaam	Wetenschappelijke geslachtsnaam + eventuele cultivar	Nederlandse naam
1	1 punt	1 punt	1 punt
2	1 punt	1 punt	1 punt
3	1 punt	1 punt	1 punt
4	1 punt	1 punt	1 punt
5	1 punt	1 punt	1 punt
6	1 punt	1 punt	1 punt
7	1 punt	1 punt	1 punt
8	1 punt	1 punt	1 punt
9	1 punt	1 punt	1 punt
10	1 punt	1 punt	1 punt
11	1 punt	1 punt	1 punt
12	1 punt	1 punt	1 punt
13	1 punt	1 punt	1 punt
14	1 punt	1 punt	1 punt
15	1 punt	1 punt	1 punt
Totaal	15 punten	15 punten	15 punten

5.4 Toets matrijs: Simulatie I, 'Snoeien'

De kandidaat is in staat om reguliere snoeimaatregelen uit te voeren volgens de in Nederland geldende normen ten aanzien van snoeien zoals verwoord in de RAW-systematiek, Stadsbomenvademecum en/of Handboek Bomen.

De simulatie houdt in dat de kandidaat bij een bepaalde boom uitleg aan de examinatoren geeft over de boomconditie, omgevingseisen/eindbeeld, onderhoudstoestand, snoeiplan (takkenkeuze en snoeiregels) en uitvoering van het snoeien.

Tijdsduur:	Minimaal 20, maximaal 30 minuten
Aantal onderwerpen:	5
Score:	De kandidaat kan per onderwerp Onvoldoende (O) of Voldoende (V) scoren.
Cesuur:	De kandidaat dient voor ieder onderwerp minimaal een 'Voldoende' te scoren (= 50 %). Indien er op één of meerdere onderwerpen een 'Onvoldoende' gescoord is, zakt de kandidaat.

Onderwerp	Score
Conditiebeoordeling	O/V
Eindbeeld	O/V
Onderhoudstoestand	O/V
Takkenkeuze	O/V
Uitvoering en vervolg	O/V

5.5 Toets matrijzen: Simulatie II

Per (her)examendag wordt er een keuze gemaakt uit één van de vijf onderdelen door het examinatorenteam en bij aanvang van de simulatie meegedeeld aan de kandidaat. De kandidaat zal zich voorbereiden op alle simulatieonderdelen.

5.5.1 Planten

Het succesvol aanplanten en van een geleverde jonge (laan)boom.

De simulatie houdt in dat de kandidaat bij een bepaalde te planten boom op een plantlocatie uitleg aan de examinatoren geeft over de keurings- en kwaliteitseisen, plantvoorbereiding (onder andere plantgat), planten en nazorg na het planten.

Tijdsduur:	Minimaal 20, maximaal 30 minuten
Aantal onderwerpen:	4
Score:	De kandidaat kan per onderwerp Onvoldoende (O) of Voldoende (V) scoren.

Cesuur: De kandidaat dient voor **ieder** onderwerp minimaal een 'Voldoende' te scoren (= 50 %). Indien er op één of meerdere onderwerpen een 'Onvoldoende' gescoord is, zakt de kandidaat.

Onderwerp	Score
Kwaliteitseisen	O / V
Vorbereiding	O / V
Uitvoering	O / V
Nazorg	O / V

5.5.2 Verplanten van bomen

Het succesvol verplanten van bomen met een stamdiameter op 1,30 m hoogte vanaf het maaiveld van ongeveer 30 cm in een onverharde groeiplaats.

De simulatie houdt in dat de kandidaat bij een bepaalde boom uitleg aan de examinatoren geeft over de voorbereiding van de te verplanten boom, de uitvoering van de verplanting (opnemen en transport), het planten van de boom op de nieuwe locatie en de nazorg na het verplanten.

Tijdsduur: Minimaal 20, maximaal 30 minuten

Aantal onderwerpen: 4

Score: De kandidaat kan per onderwerp Onvoldoende (O) of Voldoende (V) scoren.

Cesuur: De kandidaat dient voor **ieder** onderwerp minimaal een 'Voldoende' te scoren (= 50%). Indien er op één of meerdere onderwerpen een 'Onvoldoende' gescoord is, zakt de kandidaat.

Onderwerp	Score
Vorbereiding	O / V
Opnemen en transport	O / V
Planten	O / V
Nazorg	O / V

5.5.3 Boominspectie

De kandidaat is in staat om een visuele boominspectie uit te voeren en een advies te geven welke maatregelen er nodig zijn om de geconstateerde veiligheidsproblemen duurzaam op te lossen.

De simulatie houdt in dat de kandidaat bij 2 tot 5 bomen een visuele inspectie verricht: lokaliseren gebreken en registratie van de resultaten van de controle: onderhoudstoestand, gebreken, risicostatus en te nemen maatregelen.

Tijdsduur: Minimaal 15, maximaal 30 minuten

Aantal onderwerpen:	4
Score:	De kandidaat kan per onderwerp Onvoldoende (O) of Voldoende (V) scoren.
Cesuur:	De kandidaat dient voor ieder onderwerp minimaal een 'Voldoende' te scoren (= 50%). Indien er op één of meerdere onderwerpen een 'Onvoldoende' gescoord is, zakt de kandidaat.

Onderwerp	Score
Vaststellen zorgplicht	O / V
Constatering gebreken	O / V
Interpretatie gebreken	O / V
Maatregelen	O / V

5.5.4 Afbreken bomen en velling

Deze simulatie gaat in op het veilig verwijderen van het bovengrondse gedeelte van een boom zonder schade aan de omgeving.

De simulatie houdt in dat de kandidaat bij een bepaalde boom uitleg aan de examinatoren geeft over de aanwezige omgevingsrisico's, aanpak, inzet van materiaal en de uitvoering van het vellen/afbreken (zaagtechnieken).

Tijdsduur:	Minimaal 20, maximaal 30 minuten
Aantal onderwerpen:	3
Score:	De kandidaat kan per onderwerp Onvoldoende (O) of Voldoende (V) scoren.
Cesuur:	De kandidaat dient voor ieder onderwerp minimaal een 'Voldoende' te scoren (= 50%). Indien er op één of meerdere onderwerpen een 'Onvoldoende' gescoord is, zakt de kandidaat.

Onderwerp	Score
Flora en fauna check en risico inventarisatie	O / V
Werkvoorbereiding	O / V
Toepassen van materialen/hulpmiddelen	O / V
Zaagtechnieken	O / V

5.5.5 Boombescherming van bomen bij ruimtelijke ontwikkeling

Het afdoende beschermen van bomen op werklocaties met als doel de betreffende boom/bomen duurzaam te behouden, met goede toekomstperspectieven.

De simulatie houdt in dat de kandidaat bij een bepaalde boom op een werklocatie uitleg aan de examinatoren geeft over de praktische uitvoering van boombescherming. Het betreft o.a. het benoemen van schaderisico's aan bomen, methoden om deze schade te voorkomen/beperken, aanpak en werkwijze en de nazorg na de realisatie van de ruimtelijke ingreep.

Tijdsduur:	Minimaal 20, maximaal 30 minuten
Aantal onderwerpen:	4
Score:	De kandidaat kan per onderwerp Onvoldoende (O) of Voldoende (V)scoren.
Cesuur:	De kandidaat dient voor ieder onderwerp minimaal een 'Voldoende' te scoren (= 50%). Indien er op één of meerdere onderwerpen een 'Onvoldoende' gescoord is, zakt de kandidaat.

Onderwerp	Score
Beoordelen uitgangssituatie, boom & waarden	O / V
Inschatten risico's t.a.v. behoud boom	O / V
Tijdelijke/duurzame bescherming	O / V
Preventie / controle / nazorg	O / V

5.5.6 Kroonverankering

De kandidaat moet in staat zijn om alle werkzaamheden rondom kroonverankering uit te voeren: Beoordelen en adviseren hoe om te gaan met het verhoogde risico op mechanisch falen. Het bepalen van het te gebruiken type verankering, inclusief het plaatsen ervan. Nazorg en inspectie van de verankering.

De simulatie houdt in dat de kandidaat bij 1 of 2 bomen een visuele beoordeling doet. Met deze beoordeling kan de ernst worden ingeschat op het verhoogde risico van mechanisch falen. De kandidaat bedenkt een plan van aanpak en geeft daarna uitleg aan de examinatoren over de praktische uitvoering van het plaatsen/controleren van een kroonverankering.

Tijdsduur:	Minimaal 20, maximaal 30 minuten
Aantal onderwerpen:	4

- Score:** De kandidaat kan per onderwerp Onvoldoende (O) of Voldoende (V)scoren.
- Cesuur:** De kandidaat dient voor **ieder** onderwerp minimaal een 'Voldoende' te scoren (= 50%). Indien er op één of meerdere onderwerpen een 'Onvoldoende' gescoord is, zakt de kandidaat.

Onderwerp	Score
Beoordeling boomconditie en gebreken, welke oplossingen zijn mogelijk	O / V
Kroonverankering techniek	O / V
a. Nieuw te plaatsen verankering	
b. Controleren geplaatste verankering	O / V
Werkwijze aanbrengen verankering	
Controle / nazorg	O / V

5.6 Toets matrijzen: Werken in bomen

De kandidaat is in staat om op een veilige en deskundige wijze, samen met een mede kandidaat, onderhoudsnoei te verrichten aan een boom (minimaal 15m hoog en een werkhoogte van minimaal 10m).

De kandidaat geeft bij de inschrijving voor het examen aan of hij/zij deelneemt aan het klimexamen en/of het hoogwerker-examen.

De exameninstelling stelt ladders en brandstof beschikbaar. De kandidaat zorgt zelf voor de benodigde klimmaterialen, gereedschap en persoonlijke beschermingsmiddelen die nodig zijn voor onderhoud snoei in volwassen bomen. Alle materialen worden voor de start van de klimactie ter controle aangeboden aan de examinatoren. Deze beoordelen aan de hand van EN-normeringen en de eisen van de fabrikanten.

5.6.1 Klimexamen

- Tijdsduur:** Maximaal 60 minuten als klimmer
60 minuten als grondman
15 minuten interview (optioneel hier of elders tijdens het examen) en knopen
- Onderdelen:** Klimmen: werken (snoeien) in een boom met behulp van klimtechnieken, motorzaag en handzaag. Er moeten minimaal 5 snoeiacties plaats vinden.
Grondman: assisteren van de klimmer en begeleiden/weren van omstanders.
Interview: kennis van knopen en beantwoorden van vragen over materiaal, herkennen van en omgaan met risicovolle gebreken/situaties in een boom en de omgeving.
- Score:** Klimmen:

De kandidaat wordt op de volgende onderdelen beoordeeld:

- Veilig en gekwalificeerd materiaal gebruiken voor werken in bomen (controle);
- Door middel van veilige en passende werktechnieken de boom in klimmen en het snoeiwerk uitvoeren (o.a. met 2 handen de kettingzaag bedienen);
- Kwalitatief een goed resultaat leveren (gladde snoeiwonden, geen schade aan de boom);
- Productief werken: 60 minuten doorloop waarvan minimaal 30 minuten aan het snoeien moet worden besteed;
- In staat zijn om takken uit te lopen (2/3 van de taklengte met een minimum van 3 m. vanuit de stam);
- Waarneembare communicatie met grondman.

Grondman:

De kandidaat wordt op de volgende onderdelen beoordeeld:

- Waarborgen van de veiligheid van omstanders, klimmer en zichzelf;
- Assisteren van de klimmer;
- Passende en waarneembare communicatie met de klimmer.

Interview: Minimaal 3 van de 6 knopen juist (en optioneel 3 van de 5 vragen juist).

Cesuur: De kandidaat dient voor **ieder** onderwerp minimaal een 'Voldoende' te scoren (= 50%).

Onderwerp	Score
Klimmer	O / V
Grondman	O / V
Interview	O / V
Knopen	1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6

5.6.2 Hoogwerker-examen

In overleg met de exameninstelling kunnen kandidaten gebruikmaken van eigen hoogwerkers.

Tijdsduur: 60 minuten als hoogwerker-machinist (snoeier)
60 minuten als grondman
15 minuten interview en knopen

Onderdelen: Hoogwerker- machinist: werken (snoeien) in een boom met behulp van een hoogwerker, motorzaag en handzaag. Er moeten minimaal 5 snoeiacties plaats vinden.

Grondman: assisteren van de machinist en begeleiden/weren van omstanders

Interview: kennis van knopen en beantwoorden van vragen over kennis van materiaal, herkennen en omgaan met risicovolle gebreken/situaties in een boom en de omgeving. De vragen zijn optioneel. Deze b.v. kunnen ook in het mondelinge examen worden gesteld.

Score:

Hoogwerker-machinist:

De kandidaat wordt op de volgende onderdelen beoordeelt:

- Veilig en goedgekeurd materiaal gebruiken (keuring);
- Door middel van veilige en passende werktechnieken de boom snoeien (o.a. met 2 handen de kettingzaag bedienen);
- Kwalitatief een goed resultaat leveren (gladde snoeiwonden, geen schade aan de boom);
- Productief werken: Maximaal 60 minuten doorloop waarvan maximaal 30 minuten tot de eerste snoeiactie en maximaal 30 minuten aan het snoeien moet worden besteed;
- Juiste communicatie met de grondman.

Grondman:

De kandidaat wordt op de volgende onderdelen beoordeelt:

- Waarborgen van de veiligheid van omstanders, snoeier/machinist en zichzelf;
- Assisteren van de snoeier/machinist;
- Passende communicatie met de snoeier/machinist.

Interview: Minimaal 3 van de 6 knopen juist (en optioneel 3 van de 5 vragen juist.)

Cesuur:

De kandidaat dient voor **ieder** onderwerp minimaal een 'Voldoende' te scoren (= 50%)

Onderwerp	Score
Klimmer	O / V
Grondman	O / V
Interview	O / V
Knopen	1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6

Bijlage 1 ETW-Sortimentslijst 2024

Tijdens het examen dient men takken van deze lijst op naam te brengen. Daarbij moet de wetenschappelijke en de Nederlandse naam worden opgeschreven.

De hieronder vermelde soorten dienen zowel op zomer- en winterkenmerken te kunnen worden benoemd. Cultivars met afwijkende bladkleur (zie gele arcering) hoeven alleen op zomerkenmerken herkend te worden. Bij de onderstreepte (groene arcering) soorten wordt ter herkenning een afbeelding of beschrijving van de habitus bij de tak geleverd.

	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
1	<i>Abies grandis</i>	Reuzen zilverspar
2	<i>Acer campestre</i>	Veldesdoorn, Spaanse aak
3	<i>Acer negundo</i>	Vederesdoorn
4	<i>Acer negundo</i> 'Variegatum'	Bonte vederesdoorn
5	<i>Acer platanoides</i>	Noorse esdoorn
6	<i>Acer platanoides</i> 'Faassen's Black'	Rode Noorse esdoorn
7	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'	Bolesdoorn
8	<i>Acer pseudoplatanus</i>	Gewone esdoorn
9	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Atropurpureum'	Rode gewone esdoorn
10	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Leopoldii'	Bonte esdoorn
11	<i>Acer rubrum</i>	Rode esdoorn
12	<i>Acer saccharinum</i>	Zilveresdoorn
13	<i>Aesculus hippocastanum</i>	Witte paardenkastanje
14	<i>Aesculus hippocastanum</i> 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje
15	<i>Aesculus x carnea</i>	Rode paardenkastanje
16	<i>Ailanthus altissima</i>	Hemelboom
17	<i>Alnus cordata</i>	Hartbladige els, Italiaanse els
18	<i>Alnus glutinosa</i>	Zwarte els
19	<i>Alnus glutinosa</i> 'Aurea'	Goudels, Geelbladige els
20	<i>Alnus glutinosa</i> 'Laciniata'	Ingesneden els
21	<i>Alnus incana</i>	Witte els
22	<i>Alnus x spaethii</i> 'Spaeth'	Grootbladige els
23	<i>Betula nigra</i>	Zwarte berk
24	<i>Betula pendula</i>	Ruwe berk
25	<i>Betula pendula</i> 'Tristis'	Treurberk
26	<i>Betula pendula</i> 'Youngii'	Prielerberk
27	<i>Betula pubescens</i>	Zachte berk
28	<i>Betula utilis</i>	Himalaya-berk
29	<i>Carpinus betulus</i>	Haagbeuk
30	<i>Carpinus betulus</i> 'Fastigiata'	Zuilhaagbeuk
31	<i>Carpinus betulus</i> 'Frans Fontaine'	Zuilhaagbeuk
32	<i>Castanea sativa</i>	Tamme kastanje
33	<i>Catalpa bignonioides</i>	Trompetboom
34	<i>Catalpa bignonioides</i> 'Aurea'	Geelbladige trompetboom
35	<i>Catalpa bignonioides</i> 'Nana'	Boltrompetboom
36	<i>Cedrus deodara</i>	Himalaya-ceder
37	<i>Cedrus libani</i>	Libanonceder
38	<i>Cedrus libani</i> 'Glaucua'	Blauwe Libanonceder
39	<i>Cercidiphyllum japonicum</i>	Katzuraboom
40	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Californische cipres
41	<i>Corylus colurna</i>	Boomhazelaar

42	<i>Crataegus monogyna</i> 'Stricta'	Eenstijlige meidoorn
43	<i>Crataegus x lavalleei</i>	Meidoorn, Basterd-hanenspoordoorn
44	<i>Crataegus x media</i> 'Paul's Scarlet'	Rode meidoorn
45	<i>Fagus sylvatica</i>	Beuk, Gewone beuk
46	<i>Fagus sylvatica</i> 'Aspleniifolia'	Varenbeuk
47	<i>Fagus sylvatica</i> 'Atropunicea'	Bruine beuk
48	<i>Fagus sylvatica</i> 'Pendula'	Treurbeuk
49	<i>Fraxinus angustifolia</i> 'Raywood'	Smalbladige es
50	<i>Fraxinus excelsior</i>	(Gewone) Es
51	<i>Fraxinus excelsior</i> 'Jaspidea'	Goudes
52	<i>Fraxinus ornus</i>	Pluim-es
53	<i>Fraxinus pennsylvanica</i> 'Zundert'	Pennsylvaniaanse es, Rode es
54	<i>Ginkgo biloba</i>	Ginkgo, Japanse notenboom
55	<i>Gleditsia triacanthos</i>	Valse Christusdoorn, Driedoorn
56	<i>Gleditsia triacanthos</i> f. <i>inermis</i>	Doornloze valse Christusdoorn
57	<i>Juglans nigra</i>	Zwarte walnoot, Zwarte noot
58	<i>Juglans regia</i>	Gewone walnoot, Okkernoot
59	<i>Larix kaempferi</i>	Japanse lariks, Japanse lork
60	<i>Liquidambar styraciflua</i>	(Amerikaanse) Amberboom
61	<i>Liriodendron tulipifera</i>	(Amerikaanse) Tulpenboom
62	<i>Magnolia kobus</i>	Boommagnolia
63	<i>Malus</i> spp.	Appel
64	<i>Metasequoia glyptostroboides</i>	(Chinees) Watercipres
65	<i>Morus alba</i>	Witte moerbei
66	<i>Ostrya carpinifolia</i>	(Europese) Hopbeuk
67	<i>Paulownia tomentosa</i>	Anna Paulownaboom
68	<i>Picea abies</i>	Fijnspar
69	<i>Picea omorika</i>	Servische spar, Omorika-spar
70	<i>Pinus nigra</i>	Zwarte den
71	<i>Pinus strobus</i>	Weymouthden
72	<i>Pinus sylvestris</i>	Grove den
73	<i>Platanus orientalis</i>	Oosterse plataan
74	<i>Platanus orientalis</i> 'Digitata'	Smalbladige oosterse plataan
75	<i>Platanus x hispanica</i>	(Gewone) Plataan
76	<i>Populus alba</i>	Witte abeel
77	<i>Populus nigra</i> 'Italica'	Italiaanse populier
78	<i>Populus tremula</i>	Ratelpopulier, Esp
79	<i>Populus trichocarpa</i>	(Zwarte) Balsempopulier, West-Amerikaanse balsempopulier
80	<i>Populus x canadensis</i>	Canadapopulier, Canadese populier, Euramerikaanse populier
81	<i>Populus x canescens</i>	Grauwe abeel
82	<i>Prunus avium</i>	Zoete kers, Boskriek
83	<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	Zwarte kerspruim
84	<i>Prunus padus</i>	(Gewone) Vogelkers
85	<i>Prunus serotina</i>	Amerikaanse vogelkers
86	<i>Prunus serrulata</i>	Japanse sierkers
87	<i>Prunus x subhirtella</i> 'Autumnalis'	Winterbloeiende kers, Herfstbloeiende sierkers
88	<i>Pseudotsuga menziesii</i>	Douglas, Douglasspar
89	<i>Pterocarya fraxinifolia</i>	Gewone vleugelnoot
90	<i>Pyrus calleryana</i> 'Chanticleer'	Callerypeer, Sierpeer

91	Pyrus spp.	Peer
92	Quercus cerris	Moseik
93	Quercus frainetto	Hongaarse eik
94	Quercus palustris	Moeraseik
95	Quercus petraea	Wintereik
96	Quercus robur	Zomereik
97	Quercus robur 'Fastigiata Koster'	Zuileik
98	Quercus rubra	Amerikaanse eik
99	Robinia pseudoacacia	Robinia, Valse acacia
100	Robinia pseudoacacia 'Frisia'	Gele robinia of Goud robinia
101	Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'	Kogelrobinia, Bolacacia
102	Robinia pseudoacacia 'Unifoliola'	Eenbladige robinia
103	Salix alba	Schietwilg
104	Salix babylonica 'Tortuosa'	Krulwilg, Kronkelwilg, Slangenwilg
105	Salix caprea	Boswilg, Waterwilg
106	Salix x sepulcralis 'Chrysocoma'	Gele treurwilg
107	Sequoiadendron giganteum	Mammoetboom
108	Sorbus aria	Meelbes
109	Sorbus aucuparia	Gewone lijsterbes, Wilde lijsterbes
110	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes
111	Styphnolobium japonicum	Japanse honingboom
112	Styphnolobium japonicum 'Pendula'*	Treurhoningboom
113	Taxodium distichum	Moerascipres
114	Taxus baccata	(Gewone) Taxus
115	Thuja plicata	Reuzenlevensboom
116	Tilia americana	Amerikaanse linde
117	Tilia cordata	Winterlinde, Kleinbladige linde
118	Tilia platyphyllos	Zomerlinde, Grootbladige linde
119	Tilia tomentosa	Zilverlinde
120	Tilia x europaea	Hollandse linde, Gewone linde, Europese linde
121	Tilia x europaea 'Euchlora'	Krimlinde
122	Tsuga heterophylla	Westerse hemlockspar
123	Ulmus 'Camperdownii'	Prieel-iep
124	Ulmus glabra	Ruwe iep
125	Ulmus minor	Gladde iep, Veldiep
126	Ulmus x hollandica 'Wredei'	Goudiep
127	Zelkova serrata	Japanse zelkova, Japanse schijniep

Bron:

De wetenschappelijke en Nederlandse namen zijn bepaald op basis van de "Nederlandse namen van cultuurplanten, standaardlijst 2024". Deze is te vinden op:

<https://www.naktuinbouw.nl/rassenonderzoek/gegevens-van-rassen/nederlandse-namen-van-cultuurplanten>

Bijlage 2 Bijhouden kennis en vaardigheden, hercertificering ETW

Een ETW dient aantoonbaar kennis en vaardigheden bij te houden door relevante activiteiten bij te wonen conform het EAC reglement en de Nederlandse detaillering zoals hieronder uitgewerkt.

a. Reglement ETW hercertificering

Een ETW certificaat is 3 kalenderjaren (van 1 jan /m 31 dec). na het examenjaar geldig. Gedurende deze periode moet een ETW minimaal 30 kennis uren verzamelen. Aanvullend dient een ETW aan te tonen dat hij/zij gedurende de 3 jaar minimaal 24 maanden actief is geweest als ETW.

Aanvullend dient een ETW een geldig BHV of EHBO certificaat te overleggen.

Voor het verlengen van het certificaat, moet de kandidaat de hercertificering procedure doorlopen bij een EAC certificerende instelling (PC Bomen of IPC Groene Ruimte).

Haalt een ETW gedurende de 3 jaar meer dan 30 kennis uren, dan kunnen de extra uren niet meegenomen worden naar de volgende hercertificeringsronde. Na het moment van hercertificering start de nieuwe periode weer op 1 januari van het volgende kalender jaar met 0 uren.

Optioneel uitloopjaar:

In het jaar, na het verlopen van het certificaat, krijgt een ETT de gelegenheid om alsnog aan de eisen te voldoen. De nieuwe periode voor hercertificering is dan al ingegaan. Tijdens het uitloopjaar is het ETT-certificaat niet geldig. Deze wordt weer geldig nadat voldoende hercertificeringsuren behaald zijn en de verlenging goedgekeurd is door een certificerende instelling. Pas hierna kan begonnen worden met de nieuwe periode van hercertificering.

ETW verlopen na het uitloopjaar:

Als de kandidaat na het uitloopjaar nog niet voldoet aan de gestelde eisen, wordt deze verwijderd uit het EAC-register van gecertificeerde ETW. Het ETW-certificaat is dan alleen weer te verkrijgen door opnieuw examen te doen.

b. Hercertificering procedure

In de basis is een ETW zelf verantwoordelijk voor het bijhouden en beheren van het bewijsmateriaal van de gevolgde kennis uren. Het is ook mogelijk om dit te laten verzorgen.

Procedure:

1. Er kunnen kennisuren verkregen worden als de inhoud van de activiteit betrekking heeft op het ETW en/of ETW curriculum en door de regiegroep vastgestelde criteria.

2. Uren kunnen verkregen worden voor het bijwonen van workshops, themadagen, cursussen, lesdagen, toolbox meetings, congressen etc. waarbij de ETW fysiek aanwezig is. Het aantal uren is afhankelijk van de duur van de bijeenkomst.

Onder een effectief uur wordt verstaan de spreek-/discussietijd tijdens een bijeenkomst. Pauzes en dergelijke worden niet meegerekend. Er wordt uitgegaan van de registratie van hele uren. De minimale tijdseenheid van een bijeenkomst is 1 uur. Bij een bijeenkomst vanaf minimaal 1,5 uur kan naar boven worden afgerond.

Online kennis activiteit zoals een webinar met een toets moment vanuit de organiserende instantie die op de persoon is terug te voeren qua deelname.

De BHV / EHBO kennisuren tellen niet mee voor de hercertificering.

3. De ETW kandidaat verkrijgt schriftelijk bewijs van deelname van de organiserende instantie en deze instantie moet de aanwezigheid kunnen aantonen. Op het schriftelijk bewijs dient minimaal het volgende vermeld te zijn: datum activiteit, organisatie, beschrijving van het onderwerp en aantal kennis uren.
4. Vóór het verlopen van het certificaat en om te verlengen, neemt de ETW kandidaat contact op met een certificerende instelling met het verzoek tot hercertificering. De kandidaat levert voor hercertificering het volgende aan:
 - i. Bewijs van de gevolgde bijeenkomsten en activiteiten met in totaal minimaal 30 kennis uren .
 - ii. Bewijs van het minimaal 24 maanden als ETW te hebben gewerkt.
5. De certificerende instelling doorloopt de procedure verder met de EAC en zorgt voor hercertificering en de afhandeling van de daarbij behorende kosten.
6. Na de procedure is de kandidaat weer voor 3 kalenderjaren ETW en begint vanaf 1 januari het proces weer opnieuw.

Organisaties die kennis bijeenkomsten verzorgen

Als betrokken organisatie ben je onderdeel van de hercertificering procedure. Bijeenkomsten en initiatieven waarvoor kennis uren te verkrijgen zijn, kennen de volgende eisen:

- i. ETW deelnemers dienen een deelnemerslijst te ondertekenen voor aanwezigheid
- ii. De organisatie dient deze deelnemerslijst minimaal 5 jaar te bewaren.
- iii. Een certificerende instelling kan navraag doen/vragen om bewijs van aanwezigheid van een bepaalde kandidaat.

Vooraf en achteraf valideren van kennis bijeenkomsten:

In de basis worden de kennis uren van een ETW pas tijdens de verlenging door een certificerende instelling beoordeeld en gevalideerd.

De nationale ETW / ETT activiteitenkalender geeft een overzicht van de alle door het vakgebied geaccrediteerde ETW en ETT kennis activiteiten. De bijeenkomsten op de agenda zijn vooraf gevalideerd door de onafhankelijke toetsingscommissie op relevantie en kwaliteit.